

1. Czy w sądzie można uzyskać poradę prawną?

W Sądzie nie udziela się porad prawnych. Porady prawne można uzyskać w:

- kancelariach adwokackich;
- kancelariach radców prawnych;

Nadto informacja o bezpłatnych poradach prawnych znajduje się na stronie internetowej Sądu Okręgowego www.zamosc.so.gov.pl oraz w Biurze Obsługi Interesantów.

2. Czy obecność na rozprawie jest obowiązkowa?

Każde pismo sądowe zawiera informację o stawiennictwie obowiązkowym bądź nieobowiązkowym.

3. W jaki sposób i kto ma prawo wglądu do akt sprawy?

Z aktami sprawy można zapoznać się w czytelni sądu.

Prawo wglądu do akt sprawy mają strony postępowania (powód, pozwany, wnioskodawca, uczestnik, oskarżony, oskarżyciel, oskarżyciel posiłkowy) oraz ich pełnomocnicy.

Wymienione osoby mają prawo sporządzania notatek, zawnioskowania o wydanie kserokopii oraz wykonania fotokopii.

4. W jaki sposób usprawiedliwić swoją nieobecność na rozprawie?

Nieobecność na rozprawie powinna być usprawiedliwiona pisemnie. W przypadku niestawiennictwa z powodu choroby wymagane jest przedłożenie zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza sądowego. Lista lekarzy uprawnionych do wystawiania zaświadczeń znajduje się na tablicy informacyjnej tut. Sądu lub na stronie internetowej (zakładka informacje dla interesantów – lekarze sądowi). Pismo zawierające powyższe informacje należy przesłać na adres sądu lub faxem z podaniem sygnatury akt sprawy (wskazana jest na wezwaniu/zawiadomieniu), odpowiednio wcześniej przed wyznaczonym terminem rozprawy.

5. W jaki sposób można dołączyć dokumenty do sprawy, która już się toczy przed sądem?

Przy piśmie przewodnim, do którego należy dołączyć dokument. Pismo składa się do akt sprawy na rozprawie/posiedzeniu lub w Biurze Podawczym Sądu Okręgowego.

6. Jaka treść powinno zawierać pismo przewodnie?

Pismo przewodnie powinno zawierać:

- imię i nazwisko osoby składającej;
- oznaczenie sądu, do którego jest skierowane;
- oznaczenie sygnatury akt sprawy, do której ma być dołączone;
- krótką treść uzasadniającą czego dotyczy
- własnoręczny podpis.

7. Czy za wydanie kserokopii z akt sprawy jest pobierana opłata?

Opłata wynosi 1 zł za każdą stronę, a w przypadku wydania uwierzytelnionej kserokopii pobrana jest opłata w wysokości 6 zł za każdą stronę.

8. W jaki sposób można dokonać opłaty w sądzie?

- znakami opłaty sądowej, które należy nakleić na piśmie wnoszonym do sądu;
- przelewem na konto dochodów sądu, wskazując w tytule przelewu sygnaturę sprawy lub w przypadku jej braku przedmiot sprawy;
- w kasie sądu gotówką

Szczegółowe informacje dotyczące numeru rachunku bankowego tut. Sądu znajdują się w dziale informacje dla interesantów - kasa i konta bankowe na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Zamościu.

9. W jakiej wysokości trzeba uiścić opłatę za wydanie odpisu prawomocnego orzeczenia?

Opłata za wydanie odpisu prawomocnego orzeczenia wynosi 6 zł za każdą stronę odpisu orzeczenia.

10. Czy wniosek o wydanie odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem podlega opłacie sądowej?

Nie podlega opłacie.

11. W jaki sposób można uzyskać odpis prawomocnego orzeczenia?

Pisemny wniosek należy złożyć w Biurze Podawczym Sądu, wysłać za pośrednictwem poczty lub złożyć w Biurze Obsługi Interesanta.

12. Czy sąd z urzędu doręcza stronie wyrok z uzasadnieniem?

Sąd z urzędu nie doręcza wyroku wraz z uzasadnieniem.

13. W jaki sposób można uzyskać zapis protokołu elektronicznego lub kserokopii protokołu?

Zapis protokołu elektronicznego lub jego kserokopię można uzyskać na pisemny wniosek. Opłata za zapis dźwiękowy wynosi 15 zł, natomiast strona kserokopii w/w dokumentu wynosi 1 zł.

14. W jaki sposób można uchylić karę porządkową nałożoną na świadka za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie?

W terminie 7 dni od daty otrzymania pisemnego zawiadomienia o nałożeniu kary, należy złożyć pisemne usprawiedliwienie wraz z prośbą o uchylenie kary.

15. Co powinien zawierać pozew/wniosek składany do sądu?

- oznaczenie sądu, do którego kierujemy pozew bądź wniosek (nazwa sądu, wydziału, dokładny adres);
- dokładne oznaczenie osób biorących udział w sprawie powód/pozwany; wnioskodawca/uczestnicy; (imiona, nazwiska, ew. nazwy instytucji, dokładne adresy, PESEL, NIP, ewentualnie numer telefonu) oraz ewentualnie ich przedstawicieli ustawowych, bądź pełnomocników);
- oznaczenie rodzaju pisma pozew/wniosek,
- oznaczenie żądania (tzn. o co jest wnoszony pozew/wniosek),
- określenie wartości przedmiotu sporu w sprawach o prawa majątkowe,
- uzasadnienie żądania ze wskazaniem dowodów na jego poparcie (dowody to: zeznania świadków, zeznania stron postępowania, dokumenty),
- opłatę sądową (jeżeli pozew/wniosek podlega opłacie),
- własnoręczny podpis,
- wykaz załączników.

Pozew/wniosek należy sporządzić w tylu egzemplarzach, ilu jest pozwanych/uczestników postępowania i jeden egzemplarz dla powoda/wnioskodawcy w celu uzyskania potwierdzenia złożenia pisma.

16. Kto i w jaki sposób może wnieść do sądu wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych?

Zwolnienia od kosztów sądowych może domagać się osoba fizyczna, która nie jest w stanie ponieść ich bez uszczerbku finansowego koniecznego dla utrzymania siebie i rodziny.

Wniosek należy złożyć do sądu, w którym ma się toczyć bądź toczy już się postępowanie, jednocześnie załączając formularz oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania.

Wniosek i oświadczenie w/w są dostępne w Biurze Obsługi Interesantów sądu oraz na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Zamościu www.zamosc.so.gov.pl w zakładce - informacje dla interesantów – zwolnienie od kosztów sądowych

17. W jaki sposób można ubiegać się o ustanowienie pełnomocnika z urzędu?

Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu należy złożyć na piśmie wraz z oświadczeniem o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania lub ustnie do protokołu.

Wzór wniosku dostępny na stronie internetowej Sądu Okręgowego www.zamosc.so.gov.pl – informacje dla interesantów - wzory i formularze.

18. Gdzie należy złożyć odwołanie od decyzji organów rentowych?

Odwołanie od decyzji organów rentowych należy złożyć na piśmie w dwóch egzemplarzach do właściwego sądu, za pośrednictwem organu rentowego, który wydał decyzję w terminie 30 dni od otrzymania decyzji.

Pouczenie, w jaki sposób należy złożyć odwołanie, zawsze znajduje się w wydanej przez organ rentowy decyzji.

19. Co powinno zawierać odwołanie od decyzji organu rentowego?

Odwołanie od decyzji organu rentowego winno zawierać:

- określenie sądu i wydziału, do którego jest kierowane odwołanie;
- imię i nazwisko, dokładny adres osoby, która składa odwołanie;
- oznaczenie zaskarżonej decyzji (numer, datę, nazwę organu wydającego decyzję);
- określenie i zwięzłe uzasadnienie zarzutów i wniosków;
- podpis osoby składającej odwołanie lub podpis przedstawiciela ustawowego (pełnomocnika).

20. Co powinna zawierać apelacja/ zażalenie?

- oznaczenie wyroku od którego jest wniesiona, ze wskazaniem czy jest zaskarżonych w całości czy w części;

- zwięzłe przedstawienie zarzutów;
- uzasadnienie zarzutów;
- powołanie w razie potrzeby nowych faktów i dowodów oraz wykazanie, że ich powołanie w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie było możliwe albo, że potrzeba powołania się na nie wynikła później;
- wniosek o zmianę lub o uchylenie wyroku/postanowienia z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia;
- w sprawach o prawa majątkowe należy oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia.

21.Czy można złożyć apelację w sprawie cywilnej, jeżeli nie wystąpiono wcześniej z wnioskiem o uzasadnienie?

Jeżeli nie złożono wniosku o uzasadnienie orzeczenia, to apelację można złożyć w terminie 21 dni od daty ogłoszenia orzeczenia. Apelacja podlega opłacie.

22.Czy złożenie wniosku o wydanie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem podlega opłacie?

Wniosek nie podlega opłacie sądowej.

23.Czy Sąd z urzędu zawiadamia o treści orzeczenia, jeżeli strona nie była na rozprawie?

Sąd z urzędu nie zawiadamia stron o treści orzeczenia. Informacje o treści orzeczenia można uzyskać w Biurze Obsługi Interesanta (osobiście lub telefonicznie 84-631-68-00).

24.W jaki sposób można starać się o wcześniejsze zatracie skazania?

Należy się zwrócić z pisemnym wnioskiem o wcześniejsze zatracie skazania do sądu, który wydał wyrok. Wniosek podlega opłacie w wysokości 45 zł.

25.W jaki sposób można uzyskać zezwolenie na widzenie z tymczasowo aresztowanym?

Do Sądu należy złożyć pisemny wniosek o zgodę na widzenie z tymczasowo aresztowanym lub zgłosić się osobiście z wnioskiem w Biurze Obsługi Interesanta. Jeżeli osoba tymczasowo aresztowana pozostaje do dyspozycji prokuratury wówczas wniosek o widzenie z tymczasowo aresztowanym należy złożyć do właściwej prokuratury.

26.Czy pobierana jest opłata za wniesienie apelacji od wyroku wydanego przez Sąd w sprawach z zakresu prawa pracy albo z zakresu ubezpieczeń społecznych ?

Wymagana jest opłata podstawowa w kwocie 30 zł od apelacji, zażalenia, skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

27. Gdzie należy się zwrócić o udzielenie informacji o osobie (potocznie zaświadczenia o niekaralności) z Krajowego Rejestru Karnego)?

W tym celu należy zwrócić się do Punktu Krajowego Rejestru Karnego, który znajduje się przy ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 11, 22-400 Zamość, w gmachu sądu pokój 45 (parter), Tel/faks 0 84 638 78 00. Wnioski do pobrania znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości www.ms.gov.pl oraz bezpośrednio w punkcie Krajowego Rejestru Karnego.

28. Jaka jest wysokość opłaty za wydanie zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego?

Za udzielenie informacji z Krajowego Rejestru Karnego pobiera się opłatę w wysokości:

30 zł – za informację o osobie;

30 zł – za informację o podmiocie zbiorowym;

29. Czy istnieje możliwość złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego za pośrednictwem operatora pocztowego?

Wniosek taki można przesłać za pośrednictwem operatora pocztowego i zostanie on również odesłany drogą konwencjonalną.

30. Czy istnieje możliwość uzyskania zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego za pośrednictwem pełnomocnika?

Zaświadczenie takie może zostać wydane pełnomocnikowi po okazaniu pełnomocnictwa. W przypadku najbliższego członka rodziny nie jest wymagana opłata skarbowa za udzielone pełnomocnictwo.

31. Czy można założyć sprawę o podział majątku dorobkowego w trakcie trwania małżeństwa?

Można założyć sprawę o podział majątku dorobkowego.

Zgodnie z art. 58 § 3 krio, na wniosek jednego z małżonków także sąd orzekający rozwód lub separację, może dokonać podziału majątku wspólnego, jeżeli przeprowadzenie tego podziału nie spowoduje nadmiernej zwłoki w postępowaniu.

32. Czy można założyć sprawę o ustanowienie rozdzielności majątkowej w trakcie sprawy rozwodowej ?

Można wystąpić z takim wnioskiem jednakże właściwym do rozpoznania jest Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich. Wniosek ten powinien zawierać żądanie ustalenia takiej rozdzielności z datą wsteczną.

33. Gdzie należy złożyć pozew/wniosek oraz inne pisma w Sądzie ?

Wszelkie pozwы, wnioski oraz inne pisma należy złożyć w Biurze Podawczym Sądu Okręgowego w Zamościu bądź przesłać listem za pośrednictwem operatora pocztowego.

34. Czy istnieje możliwość wydania przez sąd dokumentu potwierdzającego wniesienie sprawy, np. o rozwód czy separację?

Dokumentem potwierdzającym wniesienie sprawy o rozwód lub o separację jest zaświadczenie o toczącej się sprawie, które wydawane jest na wniosek strony. Wniosek taki podlega opłacie w wysokości 6 zł, wydawane jest tylko raz w trakcie procesu i to na określonym etapie postępowania.

35.W jaki sposób można uzyskać tytuł wykonawczy w zakresie zasądzonych alimentów na rzecz małoletnich dzieci w wyroku rozwodowym?

Na wniosek strony złożony do sądu.

36. Na czym polega odbywanie kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego?

Dozór elektroniczny pozwala osobie skazanej na odbycie kary w warunkach wolnościowych, w miejscu jej zamieszkania, przy zastosowaniu systemów elektronicznych ograniczających jej swobodę poruszania się i zmiany miejsca pobytu. Może je opuszczać tylko w ściśle określonych godzinach ustalonych w postanowieniu sądu oraz w ściśle określonym celu, np. wykonywania pracy.

37. Kto może skorzystać z systemu dozoru elektronicznego?

Sąd może udzielić zezwolenia na odbycie kary w tym systemie osobom skazanym na karę pozbawienia wolności (w tym również osobom, wobec których orzeczono karę zastępczą za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe) nieprzekraczającą jednego roku, posiadającym miejsce stałego pobytu (nie musi to być miejsce zameldowania) oraz zgodę osób pełnoletnich wspólnie z nimi zamieszkujących.

38.Kto może wystąpić z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na odbywanie kary w systemie dozoru elektronicznego?

- skazany i jego obrońca,
- prokurator,
- sądowy kurator zawodowy
- dyrektor zakładu karnego (gdy skazany przebywa w zakładzie karnym)

Rodziny skazanych nie są uprawnione do składania takich wniosków.

Wniosek do pobrania na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Zamościu – www.zamosc.so.gov.pl oraz w [Biurze Obsługi Interesantów](#) – zakłada informacje dla interesantów – system dozoru elektronicznego.

39. W którym Sądzie należy złożyć pozew o rozwód i jak jest wysokość opłaty sądowej?

Pozew rozwodowy należy skierować do Sądu Okręgowego (I Wydziału Cywilnego), w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w okręgu tym jeszcze ma miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku tej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma – sąd miejsca zamieszkania powoda.

Wysokość opłaty sądowej w sprawie o rozwód wynosi 600 zł.

40. Jakie dokumenty należy dołączyć do pozwu o rozwód?

Do pozwu należy dołączyć zupełny odpis aktu małżeństwa oraz odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego dziecka (jeżeli dziecko urodziło się przed zawarciem związku małżeńskiego należy dołączyć odpis zupełny aktu urodzenia).

Wzór pozwu do pobrania na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Zamościu – www.zamosc.so.gov.pl – zakłada informacje dla interesantów.

41. Jak wszcząć postępowanie w przedmiocie ubezwłasnowolnienia?

Wniosek w przedmiocie ubezwłasnowolnienia należy skierować do sądu okręgowego i może go złożyć jedynie:

- małżonek osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona;
- krewni w linii prostej osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona (np. ojciec, matka, dzieci, wnuki);
- rodzeństwo osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona;
- przedstawiciel ustawowy osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona;
- prokurator.

42. Co powinien zawierać wniosek o ubezwłasnowolnienie?

Wniosek o ubezwłasnowolnienie powinien zawierać:

- imię i nazwisko oraz adres uczestnika postępowania tj. osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona;
- imię i nazwisko oraz adres i numer telefonu wnioskodawcy tj. osoby, która złożyła wniosek o ubezwłasnowolnienie;
- określenie stopnia pokrewieństwa;
- wskazanie zakresu ubezwłasnowolnienia tj. częściowe lub całkowite;
- uzasadnienie wniosku;
- wskazanie informacji dotyczących stanu cywilnego osoby, która ma zostać ubezwłasnowolniona (jeśli uczestnik postępowania pozostaje w związku małżeńskim należy podać imię i nazwisko oraz adres małżonka);
- wskazanie, czy stan zdrowia uczestnika umożliwi mu osobiste stawienie się w sądzie celem wysłuchania;

43. Jakie dokumenty należy dołączyć do wniosku o ubezwłasnowolnienie?

Do wniosku o ubezwłasnowolnienie należy dołączyć:

- odpis skrócony aktu małżeństwa uczestnika (w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim) lub aktu urodzenia uczestnika (w przypadku osób stanu wolnego)
  - oświadczenie, czy w chwili składania wniosku osoba, która ma być ubezwłasnowolniona pozostaje w związku małżeńskim, a jeżeli tak należy wskazać adres i miejsce zamieszkania małżonka
  - aktualne zaświadczenie od lekarza psychiatry lub neurologa lub opinia psychologiczna dotycząca uczestnika;
  - kserokopie dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia uczestnika postępowania (1 egzemplarz) z poświadczeniem za zgodność przez wnioskodawcę ;
  - potwierdzenie opłaty wniosku – 40 zł
  - odpis skrócony aktu małżeństwa lub aktu urodzenia wnioskodawcy
- Wniosek należy złożyć w 3 egzemplarzach.

44. Gdzie należy złożyć odwołanie od decyzji ZUS/KRUS?

Odwołanie od decyzji ZUS/KRUS składamy w dwóch egzemplarzach bezpośrednio w placówce ZUS/KRUS skąd przysłano nam decyzję. Organ rentowy po przygotowaniu akt prześle nasze odwołanie do właściwego Sądu Okręgowego.

45. Gdzie można sprawdzić czy dany tytuł prasowy jest już zarejestrowany?

Rejestracją wszystkich tytułów prasowych zajmuje się Sąd Okręgowy w Warszawie VII Wydział Rejestrowy (Wydział Prasy).

46. Czy mogę odmówić składania zeznań jako świadek w sprawie rozwodowej?

W sprawach cywilnych co do zasady nikt nie może odmówić zeznań jako świadek. Wyjątki to: małżonkowie stron, wstępni (np. rodzice), zstępni (np. dzieci, wnuki), rodzeństwo i powinowaci w tej samej linii i stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, czyli np. ojczym, pasierb itp.

47. Czy osobie skierowanej w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych na badania lekarskie przysługuje zwrot kosztów dojazdu?

Tak, na pisemny wniosek zainteresowanego.

